

† Ὁ Ἐφέσων Παῖσιος † Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος † Ὁ Κυζίκου
 Ἰωακείμ † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος † Ὁ Χαλκηδόνος Γεράσιμος
 † Ὁ Λέρκων Γεράσιμος
 † Ἀμασείας Σωφρόνιος † Ὁ Βόσνας Διονύσιος † Ὁ Ρόδου Ἰγνά-
 τιος † Ὁ Μελενίκου Διονύσιος † Ὁ Τραπεζούντος Γρηγόριος † Ὁ
 Σαμακοβίου Ματθαῖος».

Ντούκενι καὶ Κασκάπανι (Θρακικὴ Παράδοσις).—Ὁ κ. Ἀχ. Θ.
 Σαμοθράκης μᾶς ἀπέστειλε τὴν κατωτέρω Θρακικὴν παράδοσιν τὴν
 ὁποίαν ἐδημοσίευσε κατὰ τὸ 1903 εἰς τὴν «Ἀττικὴν Ἰδιδα». Δὲν μετέβα-
 λε τίποτε ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης προσθέσας, μόνον μερικὰ
 εἰς τὸ τέλος.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Β'. ἐν τινὶ πόλει τῆς Θρά-
 κης τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν διασώζεται, πύθων μεταξὺ Καλλιπόλεως
 καὶ Μαδύτου κειμένης, ἔζη κόρη πανευδαίμων. Πατέρα εἶχε τὸν ἄρχοντα
 τῆς πόλεως, μητέρα δὲ καταγεγεννημένην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Βυ-
 ζαντίου.

Ἐν τῇ κόρῃ ταύτῃ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται ἡ παράδοσις,
 ἀλλ' οὕτῃ τὸ οἰκονομικὸν αὐτῆς διέσωσεν ὄνομα ἡδύνατο νὰ διακριθῇ
 τις τὸ ἀνάστημα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὰ κίλλα τῆς Ἀφροδίτης. Ἦτο κό-
 ρη μόλις 18 ἀριθμοῦσα Μαῖους κορητῆρας ζωῆς καὶ σφρίγγους παρθε-
 νικοῦ.

Τὰ πάντα, γονεῖς, νεότης, κάλλη καὶ πλοῦτη, μέλλον φαιδρὸν καὶ τι-
 μὴ τῇ ἐμειδίω. Ἀλλ' ἵνα καθ' ὅλα μία κόρη εἶναι εὐτυχῆς τί τῆς ἐλλεί-
 πει; Ἐν μόνον πρὸς τὸ ὅποιον ἡ διάνοια τῆς τείνει, ἐν καὶ μόνον διὰ τὸ
 ὅποιον προσπαθεῖ, διὰ τὸ ὅποιον παλμοὺς αἰσθάνεται εἰς τὸ ἄβρόν τῆς
 στῆθος, διὰ τὸ ὅποιον πλάττει ὄνειρα, εἰς τὸ ὅποιον τὰς ἐλπίδας τῆς πά-
 σας ἐμπιστεύεται καὶ τὸ ὅποιον καλοῦσιν ἔρωτα.

Καὶ δὲν ἤργησε νὰ εὔρῃ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας τῆς.

Ἡ κόρη τοῦ Ἀρχοντος ἠγάπησε, καὶ ἠγάπησε δι' ὅλης αὐτῆς τῆς
 παρθενικῆς δυνάμεως, μὲ ὅλην τὴν ἀγνότητα, ἥτις περικλείεται εἰς ἕν
 ἄθῳρον πλάσμα, εἰς τὸν ἄγνόν δ' αὐτῆς ἔρωτα ἀνταπεκρίθη νεαρὸς στρα-
 τιωτικός, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὁποίου πολεμικὸν μένος καὶ μαχῶν κε-
 ραννὸς ἀνέθρωσκεν ἔτι. Νεανίας εἰκοσιδιετῆς περίπου ἐξ εὐγενοῦς καὶ αὐ-
 τὸς οἴκου, ἀναστήματος ὑψηλοῦ, μὲ στρατιωτικὸν παράστημα, τὸν σεβα-
 σμὸν εἰς τοὺς βλέποντας αὐτὸν ἐμπνέον.

Αἱ δύο αὐται ψυχαὶ ἠγαπήθησαν, καὶ ἠγαπῶντο ὥς ἀγαπῶνται αἱ

Ἐφεσίου
 Αδ.
 1. 15
 1941
 404
 -411

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τρυγόνες. Ἡ ἀπηνὴς ὅμως μοῖρα, ἡ χαλκόπους αὕτη θεὰ ἄλλα, φεῦ! τοῖς ἐπέκλωθε.

*
* *

Τοῦ νέου συγγενῆς οὐδεὶς ὑπῆρχε ζῶν, τῆς κόρης δὲ οἱ γονεῖς μετὰ χαρᾶς τῆς κόρης των τῆς προσφιλοῦς τὸν ἀγνὸν ἔμαθον ἔρωτα καὶ τὸν νέον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οικογενείας των ὡς ἴδιον ἐδέχθησαν τέκνον.

Ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου ὠρίσθη. Διαταγαὶ τοῦ ἀρχοντος ἐδόθησαν. Νὰ στολισθῇ ἡ πόλις ἅπασα, τὰ τῆς λαμπαδοφορίας ἔτοιμα νὰ εἶναι καὶ ὁ λαὸς εἰς τῆς ἀγαπημένης του κόρης τοὺς γάμους νὰ παρευρεθῇ.

Μεγάλη κίνησις ἀπὸ πρωΐας καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπεκράτει. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες, γυναῖκες καὶ παρθένοι ἡτοιμάζοντο ποῖα κῆλλιον νὰ ἐνδυθῇ τῆς ἄλλης τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχοντος νὰ τιμήσῃ.

Θριαμβευτικὴ ἐστήθη ἀψὶς εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως ὁπόθεν ἡ γαμήλιος συνοδεία νὰ διέλθῃ ἔμελλε, χρυσοῖς δὲ γυναικῶν ἦσαν γεγραμμένα τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ὄνομα, ὀλίγον δὲ κατωτέρω τοῦ τοῦ ἀρχοντος. Ἡ ὁδὸς ὁπόθεν ἔμελλον νὰ διέλθωσι, ἐστρώθη διασημασμένων πολυτελῶν ταπήτων, κατάμεστος καλλιχρόων καὶ εὐόσμων ἀνθέων. αἱ δὲ σειραὶ τῶν οἰκίων ἐνθεν κακείθεν καὶ αἶται ἐστολίσθησαν, τὰς θύρας τῶν ὁποίων καὶ τὰ παρὰ θύρας πλατεῖα ἐκ κίσεσσι καὶ πεντικῆς περιέθεον.

Ἡ οἰκία τοῦ ἀρχοντος ἦτο πλήρης προσκεκλημένων. Ἐπὶ ἐπιχρύσου δὲ θρόνου καθήμενοι πατὴρ καὶ μήτηρ ἐδέχοντο τὰ συγγαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς ὀλοκλήρου τῆς πόλεως. Ἀληθῶς ὅποια εὐτυχία καὶ χαρὰ εἰς πατέρα ἢ μητέρα ὑπὸ τοιούτους καλοὺς οἰωνοὺς ἐκδίδοντας τὴν κόρην αὐτῶν.

Ἡ στέψις θὰ ἐγένετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἡ δὲ ὠρισμένη ὥρα ἔφθασε.

*
* *

Πολύφωτοι λαμπτήρες ἐξαερώμενοι ἐκ τῶν φατνωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐφώτιζον αὐτήν, ἥστραπτε δὲ ὁ ἐσωτερικὸς αὐτῆς διάκοσμος. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος δι' ἀνθοστρώτων ὁδῶν διερχόμενον ἔφθασε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνῷ τὸ ἀσφυκτικῶς συνεσφιγμένον ἐκεῖνο πλῆθος παρεμέριζε, καὶ τὸ εὐδαιμον ζεῦγος κατέλαβεν τὴν θέσιν αὐτοῦ.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐτελείωσε καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐξέλθωσιν τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ, οὐδὲν δὲ νέφος ἐφαίνετο ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα. Ἡ ἐσπερινὴ μόνον αὖρα ἐφύσα ὀλίγον δροσίζουσα τὸ κάθιδρον ἐκ τοῦ συνωστισμοῦ πλῆθος. Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι τὰ πάντα εὐνοϊκῶς ἐνήργουν, ὅτι παρὰ νυμφοὶ τοῦ γάμου ἐκλήθησαν. Καὶ ὅμως . . .

*Η νότιος παραλία του Μυτιλήνιου πρὸ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Κατασκηνώσεις εις τὴν παραλίαν Γάνου μετὰ τὸν σεισμόν
τῆς 27 Ἰουλίου 1912.

Μόλις ἐξηλθον τῆς ἐκκλησίας καὶ φωναὶ ἀπαίσιαι τῶν κηρύκων ἠκούσθησαν διάτοροι. Ἀποτρόπαιαι ἠκούσθησαν κραυγαὶ καὶ αὐτῆς παγερώτεραι τῆς χιόνος . . . Τοῦρκοι, Τοῦρκοι . . .

Τὸ πλῆθος ἐκεῖνο διεσκορπίσθη ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ζητοῦν καταφύγιον. Πλείστοι ὑπὸ τῶν φευγόντων κατεπατήθησαν, γυναῖκες ἐκ φόβου ἀπέθανον, πολλοὺς τὸ παγερὸν φάσανον τῶν Ἀγαρινῶν εἰς τὸν Ἄδην ἔστειλε καὶ ὀλίγοι μόνον ἐσώθησαν φεύγοντες ἀνὰ τὰ ὄρη.

Ἡ μέχρι τέως βοηθοῦσα τύχη, ἐγκατέλειπε τὴν κόρην, καὶ ἴσως διὰ παντός. Τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς κόρης ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἀνηλεῶς, τὰς κεφαλὰς τῶν ἐπὶ λογῶν διαπεράσαντες ἐδείκνυνον πρὸς αὐτὴν ὥς νὰ ἤθελον νὰ εἴπωσι εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ ἰδία τύχη τὴν ἀναμένει.

Πρὸ τῶν ποδῶν της δὲ τὸν νυμφίον πληγώσαντες ἡμιθανῆ σχεδὸν κατέλιπον.

Μεταξὺ τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων τεράτων, ἔμεινε ἡ κόρη μόνη. Οὐδὲν πλεόν ὑπολείπετο στήριγμα. Ἔστεψε τὸ βλέμμα της πρὸς τὸν πατρικὸν οἶκον, ὡς ἐκεῖθεν τοῦλάχιστον ζητοῦσα τὴν βοήθειαν, ἀλλ' ἀπαίσιον θέαμα ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς της. Φάνετο σὺρανομήκεις ἐξερευγόντο ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ἐγένετο παίγνιον τοῦ πυρός.

Φωνὴ ἀπελπίσας ἔξεβαλε, καὶ τὸ πρόσωπόν της τὸ γλυκὺ ἐκάλυψε διὰ τῶν ἄβρων χειρῶν της τὴν τύχην οἰκτιροῦσα.

Ἐμεινε μόνη ἀνὰ μέσον τῶν αἰμαρῶν, θηρίων τῶν ἀπαισίων Ὀσμάν. Ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν περιέφερον τὴν κόρην ὑβρίζοντες καὶ ἀτιμάζοντες αὐτήν, ὅτε μία φωνὴ βροντώδης ἀπήχησε . . . Στῆτε . . . Ἡ βροντώδης αὕτη ἀλλ' ἀπελπίς φωνὴ ἦτο τοῦ νεαροῦ νυμφίου, ὅστις μόλις συνήλθεν ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἔρριψαν τὰ ἀλύπητα πλήγματα τῶν Τούρκων, ξιφίρης ὥρμησεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ χριστιανικὸν αἷμα διψῶντος πλήθους τὴν κόρην νὰ σώσῃ.

Ἀλλὰ φεῦ! Μόλις τῆς κόρης τὴν χεῖρα νὰ ἐγγίσῃ ἡδυνήθη καὶ ἀλύπητον παγερὸν ξίφος κτύπημα τὸν ἥπλωσε κατὰ γῆς.

Εὐχαριστημένος ἀπέθνησκεν παρὰ τοὺς πόδας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἠγάπησεν ὑπερασπίζων αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας του ζωῆς.

Πόσον ἀπηνῶς σὲ κατατρέχει ἡ τύχη ᾧ κόρη . . .

* *

Ἡ πόλις εἶχε μεταβληθῇ εἰς σφαγεῖον.

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀλοτελῶς, κατέναντι δ' αὐτοῦ ἀνέτειλεν ἡ τοῦ Ἐνδυμῖωνος ἐρασθεῖσα, ὠχρὰ καὶ τὴν ὕψιν ὅλως ἀπαίσιον, κρυπτομένη, ὅπσθεν ζοφερῶν νεφῶν ὡς καὶ αὐτὴ νὰ ἐφοβεῖτο ἀπὸ τῆς ἀγρίας ὕψεως τῶν

δπαδῶν τοῦ Μωάμεθ. Ὀλίγον ἔτι ἔρριψε τὰς ψυχρὰς αὐτῆς ἀκτῖνας καὶ ἄφαντος ἐγένετο. Ζοφερὸν σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν, τὸ δὲ σκότος ἦτο ψηλαφητόν.

Ἡ κόρη ὁμῶς τί ἀπέγεινε :

Ἀπαίσιον οἰωνὸν τὸ ἀγροῖκον ἐκείνο πλῆθος τὴν ἔκλειψιν τῆς σελήνης ὑπολαβόν, ἀφοῦ ἐξήγαγε τὴν κόρην μακρὰν τῆς πόλεως ἐφυλάκισεν εἰς τινὰ πύργον.

Τὸ μέρος δὲ τοῦτο ὠνόμασαν οἱ μεταγενέστεροι ΚΗΙΖΚΑΠΙΑΝ ὅπερ τουρκιστὶ σημαίνει φυλακὴν κόρης. Τοῦτο εἶναι τὸ ἐκ παραφθορᾶς καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχον χωρίον Κασκαπάνι καλούμενον.

*
* *

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἀποφυλακίσαντες τὴν κόρην ὠδήγησαν πρὸς τὴν παραλίαν. Λέμβος μετὰ 12 κωπηλατῶν καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ὄντα μενεν αὐτήν, ἵνα ὡς δῶρον αὐτὴν προσφέρῃ εἰς τὸν σεπτὸν τοῦ πατρὸς. Ἡ διαταγὴ τῆς ἀναχωρήσεως ἐντὸς ὀλίγου ἐδόθη καὶ ὁ λέμβος διέσχιζε τὸν μελανεῖμονα πόντον, τὰ ὕδατα τοῦ ὁποίου ὑπὸ τῆς πρῶτης θιγασίμου περιέβαλον αὐτὴν διὰ πλυσίου ἀφορίζοντος, καταλιπόντος εἰς ὁλὴν φασφορίζουσαις τὰς πρῶτας ἀκτῖνας τοῦ ἐδεργέτου ἡλίου, εἰς γαλαξία ἐνάλιον.

Ἡ λέμβος ἀπεμακρύνετο τῆς πατρὸς γῆς, λέγουσι δὲ ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ λέμβος ἐπροχώρει, ἡ κόρη ἔρριπτε χῶμα εἰς τὴν θάλασσαν ἕνθεν κακεῖθεν τῆς λέμβου, τὸ ὅποιον πρὶν εἶναι ἐπιβρασθῇ εἶχε λάβη μεθ' ἑαυτῆς ἐκ τοῦ πατρικοῦ ἐδάφους. Ἀλλ' ὦ τοῦ θανάτου! Ἡ θάλασσα μετεβάλλετο εἰς ξηράν. Ἐρριπτεν ὅλον ἐν, μέχρις οὗ ἐσώθη τὸ χῶμα. Τὴν ποδεάν της τέλος λύσασα καὶ τινάξασα αὐτὴν ἔρριπεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ μετ' αὐτῆς διαφυγοῦσα τὴν προσοχὴν τῶν φρουρῶν ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὕτω ἐτελείωσαν τὰ βιάσανά της.

Τὸ μέρος τοῦτο εἰς τὸ ὅποιον ἐσώθη τὸ χῶμα καὶ ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὰ ὕδατα ὠνομάσθη τουκεντή, τοῦτέστι ἐσώθη.

Ἐκ τοῦ τουκεντή δὲ τούτου προέκυψε τὸ σημερινὸν Ντουκένι.

Τὴν ὥραίαν αὐτὴν παράδοσιν συνάμα δὲ καὶ εὐφυᾶ φέρουσιν ἀνὰ τὰ στόματά των οἱ κάτοικοι τῶν δύο χωριδίων τούτων, μετ' ἐγκανχήσεως μάλιστα καὶ ὑπερηφανείας δεικνύοντες καὶ ὑψωμά τι, παριστάνον συμβολικῶς τὴν λέμβον ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ κόρη ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν.

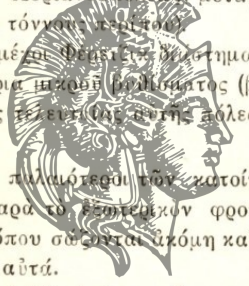
*
* *

Ἡ ὥς ἄνω παράδοσις φαίνεται ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν γεωλογικὴν

διάπλασιν τοῦ ἐδάφους, ὀφειλομένην εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου βραδέως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς γινομένας προσχώσεις.

Ὁ Α. Viquesnel διασχίσας τὴν Θράκην, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, καὶ περιγράφων τὸν Ἐβρον¹⁾, ἀναφέρει ὅτι οἱ γεωγραφικοὶ χάρται μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐσημείου εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Θράκης, κόλπον εἰσχωροῦντα μεταξὺ Αἴνου, Φέρετζικ (Φέρραι) καὶ Κεσσάνης. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὅμως, προσθῆται, ὁ κόλπος ἐκείνος, ἔχων τὸν μυχὸν τοῦ εἰς τὰς Φέρρας, εἶχε μεταβληθῇ εἰς λειμῶνα πλήρη ἐλῶν κατὰ τὸ θέρος καὶ πολλάκις πλημμυροῦντα κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἀσφαλῶς ὁ λειμὼν οὗτος τοῦ Viquesnel, εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου σχηματισθεῖσα νησίς, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Γκιαοῦρ-Ἀντά, περὶ τῆς ὁποίας τόσος ἐγένετο λόγος κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, κατὰ τὴν διαχάραξιν τῶν Ἑλληνο-τουρκικῶν συνόρων, καὶ ἡ ὁποία ἐπεδικάσθη τελειωτικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλλοτε, ἐξακολουθεῖ, ὁ αὐτὸς συγγραφεύς, τὰ πλοῖα τῆς Αἴνου ἀν- ἰσχοῦντο τὸν ποταμὸν μέχρι τῆς Ἀδριανουπόλεως μεταφέροντα φορτίον 80—350 στατήρων (3 1/2—15 1/2 τόννων).

Ἦδη ὁμως, τὸ ἀπὸ Αἴνου μέγα Φέρετζικ ὄνομα, δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ παρὰ ἀπὸ μικρὰ πλοῖα μικροῦ βεβηλίου (βάρκας). Τὰ μεγά- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ λη πλοῖα σταματοῦν πλησίον τῆς περὶ τὴν πόλεως ὅπου ἐκτελεῖται ἡ μεταφορά εμπορευμάτων.

Τοῦτο εἶναι ἀληθές, οἱ δὲ παλαιότεροι τῶν κατοίκων ἐνθυμοῦνται ὅτι τὰ πλοῖα προσωρμίζοντο παρὰ τὸ ἐσωτερικὸν φρούριον τῆς πόλεως παρὰ τὴν θέσιν (Τσουνκαλαριά) ὅπου σῶνται ἀκόμη καὶ σήμερον οἱ κρῖ- κοι εἰς τοὺς ὁποίους προσέδενον αὐτά.

Ἐπίσης καὶ παρὰ τὸ Κουροῦ-Τὰς ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρὸς Βορ- ρᾶν τῆς πόλεως.

Κατὰ τὸν Βιργίλιον (Αἰνείας Γ, 16—18) ἡ Αἶνος ἦτο παραλία εἰς τὸ βάθος ἐνὸς κόλπου ὅπου ὁ Αἰνείας φεύγων ἐκ Τροίας ἠναγκάσθη νὰ προσορμισθῇ εἰς τὰ Θρακικὰ παράλια ἐνῶ σήμερον ἡ πόλις ἀπέχει ἡμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ἀπὸ τῆς παραλίας.

Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων ἡ θάλασσα ἔφθανε μέχρι τοῦ κεντρικοῦ φρουρίου κατὰ τὴν ρητὴν μαρτυρίαν τοῦ

1) A. Viquesnel: Voyage dans la Turquie d'Europe.—Description physique et géologique de la Thrace,—avec 54 planches in folio. (Τόμ. Β', σελ. 268).

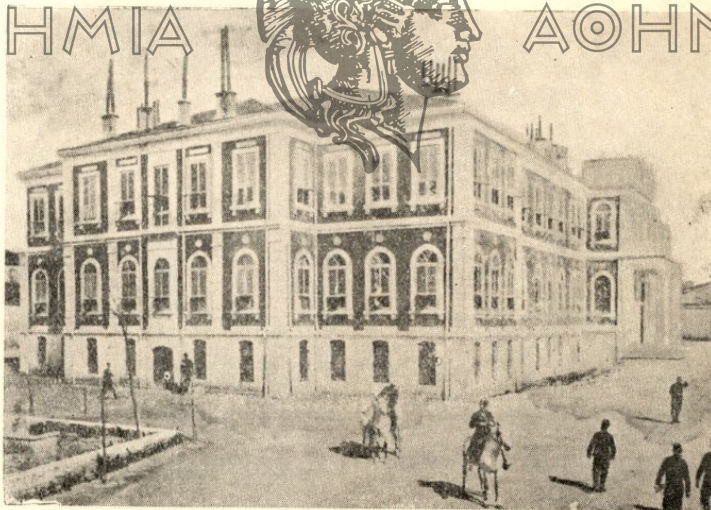

Ἡ Χώρα τῶν Γαλλοχωρῶν πρὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μέγαρον Στρατιᾶς Θράκης ἐν Ἀδριανουπόλει ἐπὶ Ἑλληνικῆς
Διοικήσεως τῆς Θράκης 1920—1923.

Ἀπὸ τὴν Συλλογὴν Α. Σαμοθράκη.

ἱστορικοῦ Παχυμέρη (Βιβλ. Γ'. 27) ὅστις διηγούμενος τὰ τῆς πολιορκίας τῆς Αἴνου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸ 1265 πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐκεῖ φρουρουμένου ἐκπεσόντος Σουλτάνου τοῦ Ἰκονίου Ἀζατίνου, ἀναφέρει ὅτι τὴν μεθεπομένην τῆς συνθηκολογήσεως μετὰ τῶν πολιορκητῶν ἐνεφάνησαν τὰ πλοῖα τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου «Ἐνώρουν πρὸς τοῖς λιμέσιν»¹⁾.

Ὁ δὲ Κατακουζηνὸς (Τόμ. Β) ἀναφέρει ὅτι ἡ Βήρα (νῦν Φέρραι), κατὰ τὸ 1312 ἐχρησίμευεν ὡς σταθμὸς τοῦ Βυζαντινοῦ ναυτικοῦ : «Ἐλθὼν δὲ εἰς Βήραν ἔνθα αὐτῷ ὠρμίζοντο αἱ νῆες κατὰ τὸν Ἐβρον ποταμόν». Ἐκ δὲ τῆς μαρτυρίας ταύτης φαίνεται ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου ἦτο βαθύτερον, καὶ δὲν εἶχεν ὑποστῇ τὰς σημερινὰς προσχώσεις, ὥστε καὶ μεγάλα πλοῖα ἠδύνοντο νὰ ἀναπλέουν τὸν ποταμόν.

Μετὰ τ' ἀνωτέρω ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Viquesnel, ὅστις ἀναφέρει ὅτι, διερχόμενος ἀπὸ τὸ χωρίον Soludja (τὸν Fakirma τῶν Ἑλλήνων), κείμενον ἡμίσειαν ὥραν περίπου νοτιοδυτικῶς τῆς Κεσσάνης, ἤκουσε παρὰ τινος γέροντος ὅτι τὸ χωρίον Κασκαμπάνι (Kiz-kapan) εὕρισκόμενον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Herdelez-teré ἀνοικισθὲν οὕτω ἀπὸ τὰς ἀπαγωγὰς τὰς ὁποίας ἔκρινον μετὰ τὴν μάχην τὸν οὐκ ἀπορροαροὶ καὶ μετὰ τοῦ χωρίου ἐκείνου. Ὑπολογίζεται δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς μαρτυρίας τὰς ἡμερῶν, ὅστις ἤκουσε τὴν παράδοσιν ταύτην παρ' ἑλλήνων γέροντος, ὅστις ἦτο μάγιστρος τοιούτων σκηνῶν, τὸ γεγονός· ὅτι συνέβη πρὸς ἑνὸς τοῦλάχιστον αἰῶνος ὁπότε ὁ κόλπος ἀπέβη δύσκολος καὶ εἰς ταύτας τὰς λέμβους²⁾.

Σήμερον τὸ Κασκαμπάνι εἶναι μεσόγειον χωρίον τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, τὸ δὲ Ντουκένι ἀγροικία (τσιφλικ) ἐν τῇ περιφερείᾳ Αἴνου, ἀπέχον τὸ μὲν πρῶτον περὶ τὰς δύο ὥρας ἀπὸ τῆς Κεσσάνης, διττὸ δὲ ἀπὸ τῆς Αἴνου, τὸ δὲ δεύτερον περὶ τὰς τρεῖς ὥρας Β. Α. τῆς Αἴνου.

Ἐπιγραφή Λουλέ-Βουργάζ.—Ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἐκκλησίας Λουλέ-Βουργάζ (Ἀρκαδιονπόλεως) εὐρίσκετο τὸ ἀκόλουθον ἐπίγραμμα ἀντιγραφὲν τῇ 12 Ἀπριλίου 1914 παρὰ τοῦ τότε Ἀρχιμανδρίτου καὶ νῦν Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως Σωφρονίου.

1) Βλέπε : Α. Θ. Σ α μ ο θ ρ ά κ η : Ὁ Σουλτάνος τοῦ Ἰκονίου Ἀζατίνος καὶ ἡ πολιορκία τῆς πόλεως Αἴνου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων τὸ 1265, εἰς τὸ «Ἀρχαῖον Θρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Γλωσσικοῦ Ἐγχειριδίου», τόμ. Β', σελ. 47 καὶ ἐξῆς.

2) Πρβλ. «Θρακικά», τόμ. ΧΙ, σελ. 370 καὶ ἐξῆς.